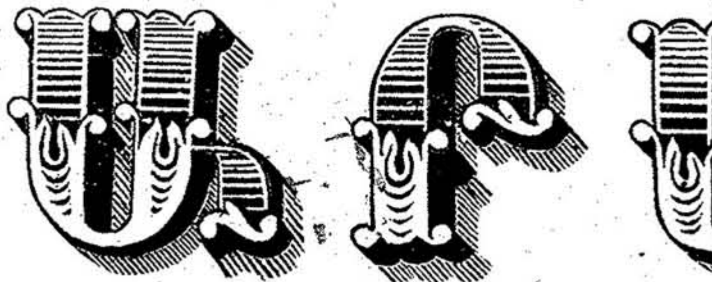
ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԷՄ

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
ԵԳԻՊՏՈՍ . . Ղ.Ո.	80	40
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ Ֆր.	20	10

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ՝
Շառա' Ապու Տարտար, Թիւ 16
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀԱՍՑԷ՝
Journal AREV
B. P. № 297
Alexandrie, EGYPTE

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ

ՏՆՕՐԷՆ-ԽՄԲԱԳՐՈՂԸ՝ ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՐԻՔՆԵՐԸ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿՐՆԱՆՔ ՆՊԱՍՏ ՀԱՍՑՆԵԼ

Արդարեւ շատ ու բազմազան են Հայաստանի կարիքները։

Ռուսական բանակին առաժմեայ նահանջէն յետոյ, Կովկասի սահմանակից հայկական նահանգները աւելի կացութեան մը մատնուեցան։ Մեր ժողովուրդը զոհ գնաց Թուրքօ-գերմաններուն և քիւրտերուն բարբարոսութեան և վրէժխնդրութեան։

Կիլիկիայէն հասած տեղեկութիւններն ալ սփոփացուցիչ չեն։ Հոն ալ կախաղան, կողոպուտ, թալան, հարստահարութիւնք, արիւնահեղ ընդհարումներ։

Եւ արդէն այս ամենքէն անկախաբար, այս ամենքէն առաջ, երկրին տնտեսական կացութիւնը անտանելի դարձած էր։

Թուրքերը պատերազմական ծախքերնին հայթայթելու համար իրենց ժողովուրդը կողոպտեցին անխնայ և երկիրը բացարձակ սնանկութեան մատնեցին։ Պատմութեան մէջ տեսնուած չէ այսպիսի անձնասպանութեան մը օրինակը։

Ամէն օր նպաստի հարիւրաւոր դիմումներ կ'ըլլան Պոլսոյ Պատրիարքարանին և այս վերջինն ալ իր կարգին Հայկ. Բարեգ. Ընդհ. Միութեան կը դիմէ։

Բայց ներկայ պատերազմական վիճակին պատճառաւ Թուրքիա նպաստ հասցնելու պայմանները չափազանց դժուարացած են։

Հիմակուհիմա տակաւին կարելի է Պոլիս դրամ հասցնել չէզոք պետութեանց պանքաներուն ու թղթատարին միջոցաւ, թէև այս կերպով ժամանակի ահագին կորուստ կ'ըլլայ։ Եւ սակայն խնդիրը Պոլսոյ մասին չէ, հապա գաւառներուն։ Բուն խնդրանքը գաւառներէն է։ Արդ, ի՞նչպէս կարելի է գաւառները դրամ հասցնել։

Պատրիարքարանը հազար ու մէկ վարչական կապեր ունենալով հանդերձ, բոլորովին շուարած է այս մասին։

Ժամանակաւ, գլուխնիս նեղը մնացածին պէս Դաշնակից Պետութեանց մէկուն կամ միւսին հիւպատոսական մարմիններուն կը դիմէինք և անոնց միջոցաւ փափաքուած տեղը նպաստ կը հասցնէինք, բայց հիմա ատկէ ալ զրկուած ենք։

Միւս կողմէն, պատերազմական վիճակի պատճառով, առեւտրական կեանքը դադրած է Թուրքիոյ մէջ։ Գաւառներէն Պոլիս, Պոլիսէն գաւառները կարելի չէ փոխանակագրով դրամ ուղարկել։ Ազատ երթեւեկութիւնն ալ արգիլուած է, որով ճամբորդի միջոցաւ դրամ փոխադրելու ալ կարելիութիւն չկայ։ Արդէն, երկրին արդի պայմաններուն մէջ այս վերջին միջոցը բնաւ յանձնարարելի չէ, զի աւելի քան հաւանական է որ ճամբորդը կողոպտուի և գուցէ իսկ սպաննուի։

Կը մնայ միայն Պոլսոյ Ամերիկեան դեսպանատան բարեացակամ աջակցութիւնը, այն գաւառներուն համար ուր ամերիկեան հիւպատոսարաններ կամ գործակալութիւններ գոյութիւն ունին, և որքան որ գիտենք՝ ամերիկեան դեսպանատունը տրամադիր է այս ծառայութիւնը մատուցանելու։

Հայաստանի կարիքները ճիշդ է որ շատ են այս միջոցիս, ու աւելի շատ պիտի ըլլան վաղը։ Երբ, կ'ուզենք գոնէ պզտիկ չափով մը, հաւաքապէս կամ անհատապէս օգնել անոնց, պէտք է նախ և առաջ ուշադրութիւն դարձնենք որ մեր նպաստները կը հասնի՞ն իրենց նպատակին թէ ոչ։

ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՍՈՒՐԻՈՅ ԲԱՆԱԿԸ ՑՐՈՒԱԾ

Անկէ առաջ իմացուած էր որ Եգիպտոսի վրայ յարձակող Թրքական բանակը ցրուած է և թէ կարեւոր համախմբում մը կատարուած է Հալէպի և Իսկէնտէրունի շուրջը։ Այդ միջոցին Թուրքերը Սուրիոյ եզերքը կատարուելիք յարձակումէ մը կը վախնային և մանաւանդ Իսկէնտէրունը ատոր ամենայարմար տեղը կը նկատէին։ Բայց ատկէ ի վեր, դաշնակիցներուն բանակները դարձեալ ուղղուեցան դէպ ի Տարտանէլ։ Այս պատճառաւ ալ Սուրիոյ անգործ զինուորները նեղուցը ղրկուած են։ Սուրիան պարպուած ըլլալով այժմ, մի քանի հազար զինուոր միայն կը գտնուի հարաւային կողմերը, որոնցմէ 3000 Էլ-Արիշ, 4000 Ղազա, 3000 Նազարէթ, 4000 Շաֆա-Ամր, 1500 Պիսսարա, 1500 Ճէնին։

Թուրքերը վախնալով որ Լիբանանի մէջ յեղափոխութիւն մը կրնայ ծագիլ, 16000 հոգինոց բանակ մը կը պահեն հոն։ Նոյնն է նաև Հօրանի մէջ, որուն հսկողութիւնը յանձնուած է Դամասկոսի բանակին, 30000 զինուորէ բաղկացած։

Այս նոր կարգադրութիւնները վարագուրելու համար, Ճէմալ փաշա Սուրիացիներուն աչքին մեծ գործունէութիւն մը կը կեղծէ, ինչպէս պաշտպանողական ամրութիւններ, զօրանցքներ, զինուորներու և սպաներու անվերջանալի տեղափոխութիւններ, և այս ցոյցերուն աւելի ուժ տալու համար ալ՝ խանդավառ և յաղթական ցնծութիւններ ու յայտարարութիւններ կ'ընէ։

«ԱՐԵՒ» ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

Ամէն Գշ. Եշ. եւ Շբ. առաւօտները ժամը 6ին «Արեւ» թերթը պատրաստ կը գտնուի Տ. Պառունակ Կիւրճեանի ծանօթ կազմատունը, Բազար Մուրուր: Վաճառողները հոն պէտք է դիմեն կանխիկ վճարելով հատին 3 միլլիմ. Չի վաճառուածները կը փոխանակուին կամ կը հատուցուին։

ՎԱՂԸ

Ո՛չ թէ Այսօրն երկարելու համար, ո՛չ,
Տգեղ Այսօրն իր տրտմութեամբը անհուն,
Կը գալարի հոգիս ու ձեռքս դողդոջ
Կը վազէ վրան քնարիս հին լարերուն . . .

Ո՛չ, ո՛վ իմ Ազգս, եւ թէ վրէժին ա՛յդ ըլլար
Զոր Գիրքին մէջ կանխագրծեց քեզ Աստուած,
Ես ուզէի պիտի, լալով բայց յօժար,
Տեսնել անունդ երկրէս ի սպառ սրբուած...

Այլ լոկ Վաղուա՛ն մտածելով, եւ անոր
Կենդանարար արեւներովը թերե՛ւս
Հասնելիք նոր հոգիներուն, ազգի՛ն նոր
Երազելով է որ հիմա, ես թեւերս

Մութին մէջէն մոլեգնօրէն կ'երկարեմ
Դէպ ի հեռուն մութ հորիզոնը յղի՝
Քնարիս հետ որուն դեռ երգն է դժխեմ,
Եւ որ կարծես իմին ալ երկունք մը կ'ապրի...

Ա՛հ, այդ Վաղուան լոյսի առատ աղբիւրին՝
Որ մեզ ամբողջ պիտի լուար, ողողէր...,
Ա՛հ, ուշացած այդ կայծին որ՝ Հայ հոգին
Պիտի նորոգ սնուցանէր. . ., որ, ո՛վ Տէր,

Աշխարհի վրայ պիտի ներէր մեզի ալ,
Պզտիկ թէպէտ, սակայն այլոց հաւասար,
Բարձրագլուխ եւ ինքնիշխան ընթանալ,
Որ հայրենիքը մերին մե՛զ պիտի տար . . .,

Ես այդ վաղուան լոյսին, հովին, անձրեւին,
Եւ անոնց մէջ բացուելիք նո՛ր վարդերուն
Ահա՛ կ'ըղձամ, եւ կը ցանկամ հոգեւին՝
Որ ազգերու մէջ, ո՛վ իմ Ազգս, ապրիս Դուն...

Ի՛նչ քաղցրութիւն, երջանկութի՛ւն վերջապէս՝
Երբ վաղն առտու երկինք լուսնայ մեր վրայ...
Եւ՝ օ՛հ, արդէն՝ մինչ խաւարէն կ'երգեմ ես,
Քնարիս վրայ, տեսէ՛ք, նուրբ շող մը կ'իյնայ...

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ԻՏԱԼԻԱ ՓՈՔՐ ԱՍԻՈՅ ՄԷՋ

Անգլօ-ֆրանքօ-ռուսական նաւատորմիղները ուժգնօրէն կը ռմբակոծեն նեղուցները եւ արշաւանքի մեծ բանակը անոնց կը գործակցի՝ Տարտանէլի դէմ աւելի արդիւնաւոր գործողութեան մը համար։ Իտալական կառավարութիւնը տակաւին չի փոխեց իր չէզոք դիրքը, բայց բոլոր ժողովուրդը մասնաւոր ուշադրութեամբ կը հետեւի տեղի ունեցող դէպքերուն արեւելքի մէջ, ուր Իտալիա կենսական շահեր ունի որոնք կապուած են իր էութեանը հետ՝ իբրեւ միջերկրականեան մեծ պետութիւն մը։

Քսան եւ աւելի տարիներ բոլորեցան, յորմէհետէ Հռոմի կառավարութիւնը իր քաղաքականութեան գլխաւոր հիմնակէտերէն մէկն ըրած է արեւելեան խնդիրը, քանի երկար տարիներ դիւանագիտական քրտնաջան եւ տեւող գործունէութեան՝ զօրացած տնտեսական եւ առեւտրական գործօն թափանցումով մը:

Դաշնակիցներուն Թուրքիոյ դէմ գործողութիւնները վերիվայր կը շրջեն արեւելեան իրաց կացութեան ամբողջ դիւանագիտական կառուցուածքը: Իտալիա չի կրնար. թոյլ տալ որ իր յոգնութեանց պտուղը քաղեն ուրիշներ, եւ մինչդեռ իտալական բանակները կը համախմբուին Ալպեանց ստորոտը դէպի տակաւին չազատագրուած երկիրները, ուրիշ բանակներ կը պատրաստուին տեւողօ կերպով՝ օսմանեան ժառանգութենէն քաղելու մեր բաժինը:

Այսպէս իտալական չէզոքութիւնը ստիպմանաբար կը դրդէ ի նպաստ Երրեակ Համաձայնութեան, առանց ափյափոյ որոշումներու, առանց յանկարծական եւ գահավէժ դիմադարձութեան, այլ գրեթէ անզգալապէս, իրերու եւ ժամանակի ճակատագրական հարկադրութեամբը:

Երբ եւրոպական միջազգային հորիզոնին վրայ ծայր տուաւ Փոքր Ասիոյ ապագայ կարգադրութեան ամենալուրջ հարցը, անմիջապէս որոշ եւ մեկին կերպով երեւան ելան մեծ պետութեանց հակամարտութիւնները, եւ Գերմանիոյ նախաձեռնութեամբ՝ առաջ եկաւ սպառազինութեանց մոլեգնութիւնը։ Ռուսիա, Ֆրանսա եւ Անգլիա արդէն խոշոր շահեր ձեռք բերած էին արեւելքի մէջ, երբ Իտալիա որոշեց ասպարէզ իջնալ եւ նպատակ ունեցաւ վաստկիլ իր կորսնցուցած կառւանը, անտանման զգուշութիւններ ձեռք առնելով որպէս զի ուրիշներու շահերուն եւ դիւրազգածութեան չի դպչի, ճարպիկօրէն օգտուելով անկլօ-ֆրանքօ-ռուսօ-գերմանական մրցակցութենէն, իմաստուն շրջահայեցութեամբ մը երբեմն մէկ կողմին երբեմն միւս կողմին վրայ կռթնելով։

Արեւելքի մէջ իտալական թափանցումը տեղի ունեցաւ շատ լայնատես հայեցքով մը։ Կառավարութիւնը—ուրիշ պետութիւններէ տարբեր քաղաքականութեամբ մը — չի փութաց անմիջապէս սահմանել որոշեալ երկրամաս մը իբրեւ իտալական ազդեցութեան շրջանակ, այլ առջի օրէն մեր թափանցումին տուաւ միեւնոյն յարատեւ մղումը բոլոր արեւելքի մէջ, Տրիպոլիսի վիլայէթէն մինչեւ Ալպանիա, Եգիպտոսէն մինչեւ Փոքր Ասիա եւ Պաղեստին՝ ընդգրկելով ամբողջ արեւելեան Միջերկրականը։

Միայն վերջերս, այսինքն 1910ին, երբ արդէն բոլոր պետութիւնները ի պաշտօնէ ճանչցած էին մեր իրաւունքները Արեւելքի մէջ, Հռոմի կառավարութիւնը, հիմնուելով Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Երրեակ զինակցութեան պետութիւններուն հետ նախապէս կնքուած համաձայնութիւններու վրայ, մասնաւոր ու ազգային կերպարանք տուաւ իտալական շահերուն Լիբիոյ, Ալպանիոյ եւ Եգէականի եւ Ասիական Թուրքիոյ այն երկրամասին մէջ որ կ'երկարաձգուի Իզմիրի ներսերէն մինչեւ Իսկէնտէրունի ներսերը (hinterland):

Այն ատենները հակակղերական քաղաքականութեան տարիներն էին. այդ պատճառաւ մեր կառավարական վարժարանները, ինչպէս նաեւ Տանթէ Ալիկիէրի եւ Ումանիթարիա (մարդասիրական) հաստատութեանց հիմնած վարժարանները ծայրայեղօրէն աշխարհիկ (laïque) հաստատութիւններ եղան, ի մեծ վնաս մեր ազդեցութեան այնպիսի երկիրներու մէջ՝ ուր կրօնական խնդիրները առաջնակարգ կարեւորութիւն ունէին եւ ունին այժմ իսկ; զօրացած տարբեր կրօնքներու հետ բաղխումէն եւ մրցումէն:

Այնուհետեւ Իտալիա հետզհետէ բարեփոխեց իր գործելակերպը եւ օգտուեցաւ սխալներէն ֆրանսական քաղաքականութեան որ իր կարգին հակակղերական դարձած էր:

Իտալական կաթոլիկ վարժարանները Հռոմի կառավարութեան պաշտպանութեան տակ առնուեցան. դիւանագիտական գործակատարները, իրենց գլուխն ունենալով Կ. Պոլսոյ դեսպանը, երբեք ոեւէ առիթ չփախցուցին պաշտօնապէս ցուցադրելու իրենց կրօնասէր զգացումները. բազմաթիւ կրօնական միաբանութիւններ կառավարութենէն նպաստաւորուեցան եւ ցարդ կը նպաստաւորուին, եւ այլեւս ընկալեալ պաշտօնական սովորութեանց կարգն անցած է՝ Արեւելեան վիճակներու կրօնական աստիճանաւորներուն եւ ծովակալներու եւ ուրիշ պաշտօնատարներու միջեւ պաշտօնական այցելութիւններու փոխանակութիւնը։

Իտալական կառավարութեան այս ճարտար քաղաքականութեան շնորհիւ, զանազան կրօնական միաբանութիւններ հրաժարեցան ֆրանսական թեւարկութենէն եւ Իտալիոյ թեւարկութիւնը խնդրեցին։

Իտալական լեզուն տարածելու եւ կրօնական միաբանութեանց ու համայնքներու ընծայուած պաշտպանութեան շնորհիւ արեւելեան կաթոլիկ ազգաբնակութեանց համակրութիւնները գրաւելու այս կրկնակ արդիւնքը ձեռք բերելէ վերջ, Իտալիա մղում տուաւ իր տնտեսական թափանցումին։ Բայց մինչդեռ միւս թափանցումը առաջ տարուած էր մեծ զգուշութեամբ, գրեթէ աննշմարելի կերպով՝ տեղի չի տալու համար բողոքներու կամ իրարանցումի, ընդհակառակը առեւտրական թափանցումը, որ նախաշաւիղն է քաղաքական թափանցումին եւ նոյնիսկ անոր մէկ մասը կը կազմէ, մեծ եռանդով եւ աչքառու կերպով առաջ տարուեցաւ՝ տպաւորութիւն գործելու եւ իրականութեան փաստեր մէջտեղ դնելու նպատակաւ։

Իտալիա սկսաւ զարգացնել իր նաւագնացութիւնը եւ ընդարձակել Թուրքիոյ եւ Արեւելքի հետ իր առեւտուրը, որ մէկքանի միլիոնի աննշան համեմատութենէն՝ արդէն 1909—1910ին միմիայն Թուրքիոյ համար բարձրացած էր 75 միլիոն ներածութեան եւ 32 միլիոն արտածութեան։

Կառավարութենէն նպաստաւորուած շոգենաւային գիծերը բազմապատկուեցան, մինչդեռ կարեւորագոյն տնտեսական կեդրոններու մէջ ծնունդ կ'առնէին իտալական դրամագլուխով դրամատուններ եւ վարկի հաստատութիւններ:

Իզմիրի մէջ ուր 9000 Իտալացի կայ, մէկ քանի տարիներու ընթացքին հաստատուեցան առեւտրական սենեակ մը, իտալական նամակատուն, պետական երկու արական եւ մէկ իգական վարժարաններ, անկելանոց մը, ակումբ մը, բարեգործական ընկերութիւն մը, եւ Տանթէ Ալիկիէրիի եւ իտալական առաքելութեանց մէյմէկ մասնաճիւղեր։ Նոյնպէս Գօնեայի եւ Պէյրութի մէջ՝ երեք իտալական դրամատուններ, արուեստագիտական — առեւտրական վարժարան մը, երկու նախակրթարան (արական եւ իգական) անկելանոց մը, բոլորն ալ կառավարական, Երուսաղէմի մէջ՝ երեք նպաստընկալ վարժարաններ 700 աշակերտներով եւ դրամատուն մը. Իզմիրի, Դամասկոսի, Հալէպի, Եաֆայի եւ Հայֆայի մէջ՝ ամենուրեք դրամատուններ, վարժարաններ, ծովային գործակալութիւններ:

1908ին Իզմիրի մէջ, ճիշդ ֆրանսական հիւպատոսարանին կից՝ բացումը կատարուեցաւ մարմարեայ սիւնազարդ մեծակառոյց վարժարանի մը, որ իրաւամբ ամբողջ արեւելքի մէջ ամենէն հոյակապ դպրոցական շինութիւնը նկատուած է։

Վերջին հեռագիրները տեսնել Բ. էջին գլուխը

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Իտալիա պատերազմին մէջ

Ամսթէրտամ, 23 մայիս. — Գերմանական յայտարարութիւն մը կ'ըսէ որ Իտալիոյ կողմէ Աւստրիոյ դէմ եղած յարձակումը, համաձայնաբար Գերմանիոյ դէմ ալ եղած կը նկատէ: Գերմանօ-Աւստրիական դաշնակցութիւնը, զինուց եղբայրակցութեամբ ամրացած, անխախտ կը մնայ Իտալիոյ դաւաճանութեան եւ իր թշնամիներուն հետ ունեցած մեղսակցութեանը հանդէպ: Գերմանիոյ դեսպանը հրաման ստացած է մեկնիլ Հռոմէն Աւստրիոյ դեսպանին հետ: Ռ.

Ամսթէրտամ, 23. — Իտալիոյ կողմէ Վիեննա տրուած պատերազմի յայտարարութիւնը կը յիշատակէ թէ Իտալիոյ կողմէ դաշնակցութեան խզումը յաջորդած է Աւստրիոյ կողմէ դաշնակցութեան բռնաբարման: Ծանուցագիրը կ'աւելցնէ որ Իտալիա մղուած է հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել այն ամէն սպառնալիքի դէմ որ կրնայ գոյութիւն ունենալ ապագային, իր ազգային բաղձանքները իրականացնելու համար: Հետեւաբար Իտալիա Աւստրիոյ հետ պատերազմական վիճակի մէջ կը նկատէ ինքզինքը, 24 մայիսէն սկսեալ: Ռ.

Հռոմ, 23. — «Ճիորնալէ տ'Իթալիա» Պօրէսիաէ կ'իմանայ որ իտալական որսորդ զինուորներու եւ աւստրիական պահակախումբի մը միջեւ, որ իտալական հողը մտած էր, նոր հանդիպում մը տեղի ունեցած է: Որսորդ զինուորները զօրաւոր յարձակում մը ըրին եւ պահակախումբը հետապնդեցին: Մանրամասնութիւնք կը պակսին. Ռ.

Լոնտոն, 23. — Կ'ըսուի թէ Թուրքերը Ատալիոյ եզերքին վրայ իտալական յարձակում մը վախնալով, մեծ զգուշութիւններ սկսած են ձեռք առնել: Մօֆ.

Տարտանէլի մէջ

Բարիզ, 23 (պաշտօնական).— Թրքական երկու զօրաբաժիններ, Լիման Ֆօն Սանտերսի հրամանատարութեամբ, կատաղօրէն յարձակեցան Գապա Թէբէի մօտ անգլ. խումբերուն վրայ, եւ սակայն մեծ կորուստներ տալով ետ քաշուեցան: Կէլիպօլուի հարաւային մասին մէջ Ֆրանսացիք տեղ տեղ թրքական խրամատներէն հազիւ քանի մը մեթր հեռու կը գտնուին: Ֆրանսացիք հաստատ յաջողութիւններ ձեռք բերին՝ հակառակ զօրաւոր ընդդիմութիւններու: Ռ.

Լոնտոն, 24.— Ծովային նախարարութիւնը մանրամասն տեղեկագրի մը մէջ կը յիշատակէ թէ E 14 ընդծովեան 29 ապրիլին Մարմարայի մէջ ընկղմեց թրքական թնդանօթանաւ մը. ինչպէս նաեւ փոխադրանաւ մը. նոյնպէս մայիս 10ին, ընկղմեց մեծ նաւ մը որ զինուոր կը փոխադրէր եւ վերջապէս 13ին, ուրիշ նաւ մը որ խրի: Ընդծովեան 18ին վերադարձաւ:

Տարտանէլի գործողութեանց ընդհանուր հրամանատարը կը յայտարարէ որ կարելի չէ այս ընդծովեայի փայլուն յաջողութիւնները կատարելապէս վարձատրել: Ն. Վեհափառութեան գնահատումը եւ տրուած պատուանշանները մեծ գոհունակութիւն պատճառեցին Դաշնակից նաւատորմին մէջ: Ռ.

ԱՆԳԼ. ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոն, 24.— «Թայմզ» կ'իմացնէ որ Լօրտ Լանզտաուն համաձայն է նախարարութեան մէջ պաշտօն ընդունիլ, Սըր Էտ. Կրէյի օգնութեան հասնելու անհրաժեշտութեան առջեւ, նկատելով որ յիշեալին տեսողութիւնը վերջերս մտատանջութիւն պատճառած է: Սըր Էտ. Կրէյ պէտք ունի ատեն ատեն փոքր հանգիստներ առնելու, վստահելով իր պաշտօնը փորձառու փոխանորդի մը: Ռ.

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԴԻՐՔԸ

Աթէնք, 24.— Պուլկարիոյ նախարարապետը, Պ. Ռատոսլաւօֆ, յայտարարեց որ Իտալական միջամտութիւնը չի պիտի ազդէ Պուլկարական չէզոքութեան վրայ: Ա. Հ.

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ

Լոնտոն, 22. — Զինուոր փոխադրող կառախումբ մը Քարլայլի մօտ զարնուեցաւ տեղական կառախումբի մը: Երկուքն ալ կիսովին խորտակուեցան եւ սկսան այրիլ: Մինչեւ հիմա 79 դիակ դուրս հանուեցան եւ 300 վիրաւորեալ կայ: Կը կարծուի թէ 164 զինուոր սպաննուած է՝ առժամական համբարդներէ զատ:

«ԱՐԵՒԻ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾԸ» որ լոյս տեսաւ երէկ, կը պարունակէր Վանի առումին մասին մեր ապօրուան Ազգ. Քրոնիկին սկիզբը հատուածը եւ օրուան հեռագիրները, որոնցմէ կարեւորները այս թիւին մէջ կը հրատարակենք մեր բաժանորդներուն համար:

1912 մարտ 26ին, ղատիկական տօնին առթիւ, առաջին անգամ ըլլալով Իսկէնտէրունի իտալական հիւպատոսը համազգեստով պաշտօնապէս ներկայ գտնուեցաւ հանդիսաւոր պատարագին, մինչեւ ժողովուրդին ծափերուն մէջտեղ երգեցիկ խումբերը կը հնչեցնէին Salvum regem nostrum *(կեցցէ՛ մեր արքան)։*

Իտալեւթրքական պատերազմը մեր ազդեցութիւնն աւելցուց արեւելքի մէջ։

Ատալիայի մէջ մեր երկաթուղային եւ հանքային արտօնութիւնները, Թուրքիոյ ներքին չահատաններուն հետ առեւտրական յարաբերութեանց յաճախումը, Տօտէքանէզին (12 կղզիներ) գրաւումը, մինչեւ ամէնէն պզտիկ քաղաքներու մէջ բազմաթիւ առեւտրական եւ հիւպատոսական գործակալութեանց հաստատութիւնը եւ շատ մը եկեղեցական կեդրոններու տնտեսական օժանդակութիւնը, նպաստաւորեցին արեւելքի մէջ Իտալիոյ շահերուն ծաւալումը եւ մեր երկրին ապահովեցին անվիճելի իրաւունքներ։

Եւրոպական մեծ փոթորիկը անհուն չափով իսկ չանդամալուծեց մեր թափանցումը որ ընդհակառակը ա՛լ աւելի մեծ ծաւալ առաւ, այսօր Թուրքիոյ հետ դրեթէ բոլոր առեւտուրը կը կատարուի իտալական դրօշ կրող շոգենաւերով:

Միւս կողմէ, մեր կառավարութիւնը բուռն կերպով բողոքեց Կ. Պոլսոյ մէջ՝ ամէն անգամ որ փորձ եղաւ վնասել մեր շահերէն եւ իրաւունքներէն մէկին, միշտ պահանջելով կատարեալ եւ անմիջական գոհացում։

Այսօր բոլոր պետութիւնները կը ճանչնան Իտալիոյ իրաւունքները արեւելեան Միջերկրականի մէջ, եւ ուրիշ ո եւ է պետութենէ աւելի՝ Անգլիա, որ սակայն դրեթէ միշտ ուրիշ պետութիւններէ նուազ հաճոյ աչքով կը դիտէր Փոքր Ասիոյ մէջ մեր թափանցումները:

Իտալիա եւ Անգլիա՝ իրարու բնական բարեկամը սահմանուած են, թերեւս ոչ հեռու ժամանակի մը մէջ՝ իրենց վաղեմի եւ զօրաւոր բարեկամութիւնը վերածելու քաղաքական հաստատուն զինակցութեան մը։

*Իտալական հսկայ նաւային ծրագիրը՝ որ 1920ի համար կը նախատեսէ տասը վիթխարի սիւփէրտրէտնօթներ (*superdreadnoughts*) (որոնցմէ երկուքը արդէն շինուելու վրայ են, ամէն մէկը 30,000 տակառաչափէ աւելի տարողութեամբ) եւ 60 թորփիլանաւեր, — մեր բարեկամութիւնը աւելի թանկագին կ'ընծայէ Մեծին Բրիտանիոյ։*

Ի՞նչ լաւագոյն առիթ կրնայ գտնուիլ՝ վերջնականապէս ամրապնդելու համար կապերը այն բարեկամութեան եւ համակրութեան որ կը միացնէ երկու ժողովուրդները։

Ի՞նչ աւելի տրամաբանական եւ գեղեցիկ զինակցութիւն, քան Անկլօ-Իտալականը, միջերկրականեան մեծագոյն նաւային պետութեան զինակցութիւնը՝ աշխարհի գերազանցագոյն նաւային պետութեան հետ:

Միջերկրականի մէջ իտալական եւ անգլիական կայանները իրենց դիրքով զիրար կը լրացնեն եւ կը կազմեն կարծես կրկնաշար օղակ մը՝ Սփէձիայէն ու Վալօնայէն մինչեւ Մալթա, եւ Ճիպրալթարէն ու Մատալէնայէն մինչեւ Երկոտասան կղզիները։

Կեդրոնական կայսրութեանց պարտութիւնը՝ Իտալիան բոլորովին ազատ կը ձգէ ընտրելու նոր քաղաքական խմբաւորումներ եւ նոր դաշնադրութիւններ։

Սակայն ապագայ զինակցութիւնները շատ աւելի հաստատուն պիտի ըլլան եթէ անոնք ընթանան միաբան գործակցութենէ մը դէպի հասարակաց նպատակի մը, այն է՝ Միջերկրականի կարգադրութիւնը։

Թրգմ. Մ. Տ.

Մեսաճերօ Էճիզիանօ

ԲԱԺԱԿԸ ԼԵՑՈՒԱԾ Է…,

ԲԱՅՑ ՅՈՅՍԸ ԱՆՈՐ ԽՈՐԸ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ…

1898ին Գերմանիոյ մէջ մարդ մը կար, որուն մէջ kulture *(մշակոյթ) այլասերած չէր մարդկային զգացումը՝ ինչպէս եղած է իր հայրենակիցներուն մեծամասնութեան մէջ, Քայզէրն իրենց ի գլուխ։*

Ժէրմէն մարդակերներու մէջ մոլորած այս մարդը Լէբսիուս կը կոչուէր: 1895ին եւ 96ին պտտած էր աւերեալ Հայաստանն ու խղճամիտ քննութիւն մը կատարած այնտեղ։ Երբ վերադարձաւ Պերլին, ստիպուեցաւ խոստովանիլ՝ «թէ ինք ամբողջ ի վեր գերմանական մամուլին հրատարակած լուրերը ոչ միայն կողմնակալութեամբ լեցուն էին, այլ եւ ամենէն անլուր խեղաթիւրումներու միջոցաւ Եւրոպան խաբելու նպատակը կը մատնէին»

Մամուլին դէմ իր ըրած այս անաչառ ամբաստանութիւններն եւ իր երկրին կառավարութեան դէմ արտաբերած ծանր ճշմարտութիւնները պատճառ եղան որ Լէբսիուս ոստիկանական գձուձ նեղութիւններու ենթարկուի։

Ամէն միջոցի դիմեցին զինք լռեցնելու համար, մինչեւ այն ատենը առաջ գացին որ իրեն արգիլեցին խօսիլ հանրային հաւաքոյթներու մէջ եւ խափանեցին Հայաստանի որբանոցներուն համար իր կատարած հանգանակութիւնները։

Այս միջոցին՝ Ապտիւլ-Համիտի եւ Վիլհելմի միջեւ դաշնակցութեան մը հիմերը արդէն նետուած էին. Լէբսիուսի ձայնը գործ կը խանգարէր, ուստի բերանը գոցեցին։

Անկէ ի վեր դէպքերը քալեցին։ Ամէն մէկ հանդիպումն նոր գիւտերով մը նշանադրուեցաւ եւ երկար ու ցաւագին խուլերէ մը ետք՝ վերջապէս հասանք հռչակաւոր Օսմանեան Սահմանադրութեան։ Սրտերը յոյսով քաջալերեցին. կարծուեցաւ, վայրկեան մը, թէ հնչած է արդարութեան ու ազատութեան ժամը։ Խորհուեցաւ թէ ինչ որ ամբողջ Եւրոպան չէր կրցած իրագործել, անիրաւութեան ստահակութիւնն ինքնին պիտի ձեռք անցընէր զայն։ Առաջին օրերու խանդավառութիւնը երիտասարդ Թուրքերն ու հայերն իրարու գիրկ նետեց եւ իրար եղբայրաբար ողջագուրել տուաւ։ Մալէզեան, Երալուն խանդավառ, ճառախօսեց համոզուած՝ միութիւն եւ համերաշխութիւն քարոզելով, մինչդեռ Ճէլալէտտին Արիֆ հանդիսաւորապէս կը յայտարարէր՝ «Այլեւս ո՛չ Հայ կայ, ո՛չ Թուրք. ամէնքս Օսմանցի ենք»

Այս երազը միայն գիշեր մը տեւեց… արթնութիւնը սոսկալի եղաւ: Կիլիկեան Հալածմին զանգակները բարձրաթինդ կը հնչէին երեսուն հազար հայերու մահուանը վրայ։ Անգամ մը եւս՝ արիւնը կը հոսէր. Հայ մարտիրոսագրութիւնը պաշտօնապէս կը ճոխանար անթիւ վայրագութիւններով։

Եւ աշխարհ հանդիսատես կ'ըլլար, անկարող բան մը ընելու, այնպիսի ոճիրներու գործադրութեան՝ որոնք ժամանակակից պատմութեան մէկ երկար շղթան կը վարկաբեկէին։

Գերմանիան կը ծածկէր իրողութիւնները եւ մենք կը մտածէինք թէ հասարակութիւնը կը մոլորեցնէ։ Ասիկա սխալ է. Գերմանական ժողովուրդը կատարելապէս տեղեակ էր. միայն թէ՝ իր շահը կը պահանջէր որ հայերը ներկայացուէին իբրեւ խռովարար եւ դժուարահաճ տարր մը, որ ապստամբած էր երկրին կառավարութեան դէմ, եւ հաստատեալ իշխանութեան հանդէպ իր պայքարին հետեւանքները միայն կը կրէր։ Մանաւանդ որ, գործուած ծայրայեղութիւններուն — եթէ երբեք ընդունէին ալ անոնց մէկ քանիին գոյութիւնը — յանցանքը կը նետէին սանձարձակուած եւ իրաւամբ գերագրգռուած խուժանին վրայ՝ զոր զսպելու գովելի ջանքեր թափած էին իշխանութիւններն ու չէին յաջողած։

«Եւրոպան այնքա՛ն շատ պատերազմի պատճառները կ'զգայ իր մէջ եւ այնքա՛ն կը վախնայ պատերազմէ, որ արեւելքի ամենափոքր դէպքերը զինք կը դողացնեն», կը գրէր արդէն Պ. Կապրիէլ Մօնօ 1898ին։

Բոլոր կառավարութիւնները լաւ գիտէին դժբախտ հայոց կացութիւնը, բայց 1870էն ի վեր Գերմանիա այնքան գերիշխան տեղ մը գրաւած էր եւ Ապտիւլ-Համիտ այնքան վտանգալից ձեւով մը կը կթնէր Վիլհելմի թեւին, որ Եւրոպան ձայն չէր հաներ՝ ի սէր խաղաղութեան:

Անհունօրէն աւելի պզտիկ ջարդի մը համար, Նափոլէոն Գ. Սուրիոյ մէջ կտրուկ միջամտութիւն մը ըրած էր։

Բայց, անկէ ի վեր, անիծեալ տարին՝ 1870ը, որ տեսաւ Գերմանիոյ յաղթանակը, ծանրօրէն կը ճնշէր Եւրոպայի վրայ: Այնպէս որ, երբ զաճաճ Դարատագը տասին անգամ արձակեց Պալքանեան պատերազմին թնդանօթի առաջին հարուածը, Եւրոպան նորէն վախցաւ ու դողաց իր ապահովութեանը համար։

Երկու տարի շարունակ, Պօղոս Փաշա Նուպար, որուն մեծ երախտագիտութիւն կը պարտին հայերը, աշխատեցաւ ազատութեան ծուէններ կորզելու համար։

«Դիւանագիտութեան սեղանը այս միջոցին այնքան ծանրաբեռնուած է՝ որ իրօք տեղ չկայ այնտեղ հայկական խնդրոյն համար...» կ'ըսէր իրեն Սըր Էտուըրտ Կրէյ, արամօրէն։

Բայց Անգլիացիք միշտ բարեկամ եղած են ճնշուած ժողովուրդներու։ Մանաւանդ Ֆրանսա, եւ Ռուսիա՝ որ պաշտպանն է Լօրիս-Մելիքօֆի ազգակիցներուն, ուժ տուին, այն ատենուան կարելիութեան չափով, Մարտիրոս Ազգին պահանջումներուն։

Այս պահանջումները ծանր չէին. սակայն։

Պօղոս Նուպար Փաշա, որ իր պաշտօնը Էջմիածնի Կաթողիկոսէն առած էր, յանուն ազգին վարչական բարենորոգումներ միայն կը խնդրէր՝ որոնք օտար Քոմիսէրներու կողմէ պիտի գործադրուէին:

Անհամար բանակցութիւններէ ու դիւանագիտական վիճաբանութիւններէ ետք որոնք կրնային է՛ն յամառ բարեկամեցողութիւնները վհատեցնել, վերջապէս անուանեցին այդ քոմիսէրները։

1914ի պատերազմը զանոնք կէս ճամբան թողուց։

Ֆրանսայէն եկած յեղափոխական գաղափարներուն եւ նոյն ինքն Թուրք բարբարոսութեան ծայրայեղութիւններուն բնական պտուղն եղող ազգութեանց վերածնունդը՝ ա՛լ անհրաժեշտութիւն մը եւ բնական լուծումը դարձած է հարցին։

Պուլկարները, Ռումանացիները, Սերպերն ու Յոյները, բոլորն ալ ստացան իրենց անկախութիւնը։ Ալպանիան անգամ՝ նուէր առաւ թագաւորութիւն մը, զոր չէր գիտեր ի՛նչ ընել։

Միայն Հայաստան ժառանգազուրկ մնաց։

Չհամարձակեցանք խնդրել որ մեր հին արքաներուն թագը — որոնց վերջինը Ֆրանսա կը հանգչի — զետեղուի գլխուն վրայ իշխանի մը որուն պիտի յանձնուէր Հայաստանի բաղդը։

Բայց այսօր թնդանօթը կ'որոտայ Կ. Պոլսոյ հիւսիսային եւ հարաւային դուռներուն առջեւ։

1870ի պժգալի յիշատակը կը սրբուի խեղդուելով արեան անհաւատալի հեղեղներու մէջ։ Ազատութեանց եւ ազգութեանց սկզբունքը հրաշալիօրէն կը ծլի հիմա։

Անգամ մը եւս՝ Հայ մեծ հայրենասէրը ծովը անցաւ ու գնաց նոր եւ որոշ պահանջումներ ներկայացնելու Եւրոպային։ Ա՛լ չկայ բան մը որ իր ձայնին բարեկացակամ ականջներու հասնելն արգիլէ։ Եւ մօտալուտ հաշուեյարդարութեան վայրկեանին՝ Հայաստան անշուշտ գրուած պիտի տեսնէ իր անունը։

Ա՛հ, եթէ Հայաստան իր արիւնովը վճարել պարտ էր իր ազատութեան գինը, ո՞ր ժողովուրդն է որ պիտի կրնայ իրմէ խլել ճշմարտապէս Մարտիրոս ազգին ըլլալու իր տխուր առանձնաշնորհումը։

Անշուշտ Պելճիական հերոս ազգը արժանի է Եւրոպայի յարգանքին։ Իր աշխարհագրական դիրքին պատճառաւ՝ ան զոհ գնաց ամենավատ յարձակման։ Ան ուզեց իր պատիւը պաշտպանել եւ տեսաւ իր զաւակներուն ջարդը, իր ժողովուրդին խուճապահար ցրուումը, իր աղջիկներուն լլկուիլը, իր հողին գրաւումը, իր քաղաքներուն եւ յիշատակարաններուն քանդումը։ Աշխարհ ցնցուեցաւ պժգանքով եւ քաղաքակիրթ Եւրոպան երդուեցաւ որ հանգիստ պիտի չառնէ մինչեւ որ արդարութիւնը տեղը չերթայ։

Իսկ Հայաստան վաղուց Պելճիքայի վիճակին մէջ է. Բոլոր մեծ աշխարհակալները զինք ոտքերնուն տակ կոխոտեցին, ամէնքն ալ անցան իր բզկտուած լանջքին վրայէն, եւ սակայն երբեք ձայն մը արդիւնաւորապէս չբարձրացաւ իրեն ի նպաստ։

Իրա՛ւ, ա՛լ բաժակը լեցուած է… բայց յոյսը անոր խորը կը գտնուի։(*)

ԽՈՍՐՈՎ ԶՕՀՐԱՊ

Ն. Բ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Ն. Բ. Սուլթանին երեկ, կիրակի, Աղեքսանդրիա ժամանումը տեղի ունեցաւ փառայեղ հանդիսաւորութեամբ մը։

Քաղաքը ամբողջովին դրօշազարդուած էր. բերդերն եւ նաւահանգստին մէջ խարսխած նաւերը իրենց մեծ դրօշախումբերը քաշած էին։

Առաւօտեան ժամը 8էն սկսեալ տեղացի եւ եւրոպայի ժողովուրդի ահագին բազմութիւն մը հետզհետէ կը խռնուէր Մոհամմէտ Ալիի հրապարակը, Մոհարրէմ-պէյի կայարանին շուրջը եւ Րաս էլ Թին տանող փողոցը։

Ժամը 11ին անցուդարձը անկարելի կը դառնար. մանաւանդ Շէրիֆ փաշա փողոցը, իր կրկնակ յաղթակամարներովը, իր շէնքերուն ճակատազարդերով եւ մայթերուն վրայ դիզուած խայտաբղէտ ամբոխով, արտասովոր ոգեւորութիւն մը ցոյց կուտար։

Զանազան նուագախումբեր հետզհետէ կ'անցնէին եւ կ'երթան իրենց յատկացուած տեղերը գրաւելու։

Ամէն ազգաց պատկանող դպրոցական աշակերտներ՝ կայարանէն մինչեւ Րաս էլ Թին՝ ճամբուն երկու կողմը շարուած կ'սպասեն։

Շէրիֆ փաշայի մայթերը գրաւուած են ֆրանս., անգլ., իտալ. եւ յունական Պօյ-Սքաութներէ, իւրաքանչիւր խումբ իր յատուկ դրօշակով։

Ամբողջ ոստիկանութիւնը, հեծեալ թէ հետեւակ, շարժման մէջ է եւ ամէն ջանք կ'ընէ կարգ-կանոնը պահելու համար։ Ն. Բ. Սուլթանին անձնական պահակախումբը դէպ ի կայարան գացած պահուն սակարանին առջեւ կը ծափահարուի ժողովուրդէն։

Կայարանին մէջ, սուլթանական կառախումբին ժամանումէն կէս ժամ առաջ հրաւիրեալներու բազմութիւնը արդէն լեցուած էր ներքին բլաթֆորմին վրայ։ Աջ կողմէ կը կենար իշխան Օմար փաշա Թուսուն, սուլթանական գերդաստանէն ուրիշ անդամներով։ Ետոյ կուգան անգլիական սպայակոյտը, Աղեքսանդրիոյ կառավարիչ Զիվէր փաշա, փոխ կառավարիչ Կաֆար պէյ Ֆախրի, Խառն դատարաններու նախագահ Պ. Սանտըրս եւ միւս դատաւորները, Թաղապետութեան փոխ-նախագահ Տ. Րիւֆէր եւ թաղապետական խորհուրդի անդամները, կառավարական պաշտօնատանց պե-

---

(*) Տ. Խոսրով Զօհրապ, անդամ Գահիրէի փաստաբանական կաճառին, ներկայ գրութիւնը հրատարակած է Progrès Egyptienի մէջ՝ ուրկէ հանելով կը թարգմանենք զայն:

տերը, իւլէմաներ, կրօնական պետեր և տեղացի ու եւրոպացի երեւելիներ։

Ճիշտ ժամը 11,35ին սուլթանական կառախումբը կայարան կը մտնէ։ Անմիջապէս թնդանօթի հարուածներ կ'արձակուին և նուագախումբերը եգիպտական ազգ. երգը կը հնչեցնեն։

Կառախումբէն իջած պահուն՝ Ն. Բ. Սուլթանը, որուն կ'ընկերանային Նախարարապետ Րուշտի փաշա և միւս նախարարները, ողջունեցաւ կառավարիչ Զիվեր փաշայի և անգլեւեգիպտական իշխանութեանց կողմէ։ Մէկ քանի վայրկեան անոնց հետ խօսակցելէ վերջ, Վեհապետը դուրս կ'ելլէ կայարանին պատուոյ դուռնէն և կը նստի սուլթանական կառքը՝ իր ձախ կողմն ունենալով Նախարարապետ Րուշտի փաշան։ Թափորը կը կազմուի և ճամբայ կ'ելլէ հետեւեալ կարգով։

Ն. Բ. Սուլթանին կառքին առջեւէն և ետեւէն՝ սուլթանական պահակազօրքը. յետոյ կուգան Նախարարները, պալատան բարձրաստիճան պաշտօնատարները, ոստիկանապետ Հօբքինսըն փաշա և փոխոստիկանապետը՝ կառքերով։

Անգլիական հետեւակազօրքը կը հետեւի թափօրին։

Կայարանէն մինչեւ Րաս էլ-Թին ամբողջ ճամբուն վրայ, թափօրին անցած պահուն նուագախումբերը եգիպտական ազգ. երգը կը հնչեցնեն և բազմութիւնը ջերմապէս կը ծափահարէ Սուլթանը։

Երբ ժամը 11,55ին, Ն. Բ. Սուլթանը կը հասնի Րաս էլ Թինի պալատը, վերստին թնդանօթի հարուածներ կ'արձակուին և եգիպտ. դրօշակը կը պարզուի պալատին վրայ։ Զինուորական պատիւներ կ'ընծայուին Եգիպտ. հետեւակազօրքի 6րդ վաշտին կողմէն։

—Երեկ մինչեւ իրիկուն ամենամեծ ոգեւորութիւն մը շարունակեց տիրել քաղաքին մէջ։

Գիշերը, հանրային և անհատական բազմաթիւ շէնքեր լուսավառուած էին։ Բազմութիւնը մինչեւ կէս գիշեր ոտքի վրայ էր՝ մասնաւորաբար այն գլխաւոր փողոցներուն և հրապարակներուն մէջ ուր կատարուած էին լուսավառութիւնները։

ՏԵՂԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀՐԴԵՀՆԵՐ. — Ն. Բարձրութիւն Սուլթանին ժամանումէն քիչ առաջ հրդեհի չոգեշարժ մեծ ջրհանը Շէրիֆ փաշայի մէջ Ատիպ փողոցը կանչուելով հոն փութաց, բայց ի զուր հրդեհին հետքը փնտռելէ վերջ ետ դարձաւ։

— Շաբաթ իրիկուն մեծ հրդեհ մը ծագեցաւ Կապպարիի կողմը ծովեզերքին մօտ գտնուող խոտի մըթերանոցէ մը։ Սաստիկ հովին պատճառաւ՝ բոցերը տարածուեցան եւ 20,000 կենդինարէ աւելի խոտ այրեցին։ Մինէթ էլ Պասալի եւ կեդրոնի կայանին ջրհանկիրները՝ Աւստրալիացի զինուորներու օգնութեամբ հրդեհին տարածման առաջքը առին։

ԱՆՑԵԱԼ ՇԱԲԹՈՒ գրած էինք Միթ Կամրի մէջ երեք տեղացիներու մահը, որոնք աֆիոնի, քօքաինի եւ հաշիշի խառնուրդ մը կլլելով գինովնալ ուզած էին։ Այժմ կ'իմացուի թէ գաւառաբնակ հարուստ տեղացիներ գրով մը դիմած են իշխանութեանց, յայտնելով թէ իրենց հարէմները փոխադարձ այցելութեանց միջոցին՝ մորֆինի ներարկումներ կը կատարեն կամ քօքայինն կ'առնեն, որով կը խնդրեն որ խիստ հսկողութիւն կատարուի դեղարաններու վրայ՝ առանց դեղագրի այս տեսակ թմրեցուցիչներ վաճառել չալու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՎԱՆԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ

Բեթոկրաս 22 Մայիս. — Մեր զօրքերը գրաւեցին Սարայը, Վանը եւ Պաշգալէն։ Թուրքերը փախուստ տուին Պիթլիսի ուղղութեամբ եւ դէպ ի հարաւ։ (ՌԷՕՑԹԷՐ)

Վանի գրաւման լուրը մեծ դէպք մըն է որ ամէն Հայու սիրտը անսահման ուրախութեամբ, յուզումով և ոգեւորութեամբ կը լեցնէ։

Ռուսեւթուրք ներկայ պատերազմին սկիզբէն ի վեր՝ ասիկա այն կատարուած-իրողութիւնն է որ Հայկական տեսակէտով ամենամեծ նշանակութիւն ունի և որուն անձկանօք կ'սպասէին ամէն տեղի Հայերը։

Ռուսական քաջայաղթ բանակը, որուն անտարակոյս կը գործակցին Հայ քաջարի կամաւորները, իր ճամբուն վրայ Սարայի և Պաշքալէի տիրելէ վերջ՝ ահա՛ Վան կը մտնէ ու կը գրաւէ զայն։ Սարսափը զոր այս դէպքը պիտի սփռէ Օսմանեան բանակին, պաշըպօզուքներուն և առհասարակ ամբողջ Թուրք և Քիւրտ ազգաբնակութեան վրայ, պիտի ոննայ իր բարերար ազդեցութիւնը Հայաստանի այն վայրերուն մէջ որոնք տակաւին կը հեծեն թրքական լուծին և կոտորածի ու խժդժութեանց սպառնալիքին տակ։

Վանէն ետք, կարգը կուգայ Էրզրումին և Հայաստանի միացեալ մասերուն՝ ազատուելու ասիական բռնապետութեան վայրագ ճիրաններէն։

Վանի գրաւումը նոր թուական մը կը բանայ մեր պատմութեան մէջ, մեր ազգային կեանքին նոր մէկ հանգրուանին առջեւ կը դնէ մեզ։ Վանէն մեզի կը ծագի — ինչպէս որ պէտք էր ըլլալ — Հայաստանի ազատութեան արշալոյսին առաջին ճառագայթը։

Ողջունենք ցնծութեամբ այս երջանկաբեր թուականը և գոչենք.

Կեցցէ՛ ազատարար Ռուսիան,
Կեցցե՛ն Դաշնակից Պետութիւնները,
Կեցցե՛ն Հայ Ժողովուրդն ու իր կամաւորները։

Վերջին պահուն ստուգեցինք որ քաղաքիս Ռուսական հիւպատոսարանը պաշտօնապէս լուր առած է Վանի գրաւման մասին եւ կը հաստատէ զայն։

Ն. Բ. ՍՈՒԼԹԱՆԸ

ԵՒ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՀԱՅ ԳԱՂՏ. ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Երէկ, Ն. Բ. Սուլթանին ժամանումին եւ հանդիսաւոր անցքին ժամանակ կայարանին մէջ Ս. Առաջնորդ Հայրը հասարակութեանց կրօնական պետերուն յատկացեալ տեղը, եւ Գատ. Քաղ. Ժողովը իր ամբողջ կազմով՝ հասարակութեանց մասնաւոր բաժնին մէջ ողջունեցին Ն. Բարձրութեան գալուստը եւ արժանացան մասնաւոր ուշադրութեան եւ մնծարանաց։

Իսկ Պօղոսեան վարժարանի սաները Շէրիֆ փաշա փողոցին մէջ բարեւի կեցած էին Ն. Բարձրութեան անցած պահուն։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Վսեմ. Պօղոս Նուպար փաշա Եգիպտոսէն Մարսէյլ եկաւ անցած շաբաթ օր անգլիական «Մալվա» շոգենաւով եւ նոյն օր երեկոյեան շոգեկառքի գնացքով մեկնեցաւ Փարիզ: Իրեն կ'ուղեկցեր Տ. Վահան Մալէզեան, որմէ մեր առած տեղեկութիւններու համեմատ էջմիածնէն Վեհ. Կաթողիկոսը հեռագրով հրաման ղրկած է Պօղոս փաշային իբրեւ իր ներկայացուցիչը Փարիզ երթալ եւ վերսկսիլ իր դիմումները ու գործողութիւնները հայկական դատի պաշտպանութեան համար։ Նորին Վսեմութիւնը աւելի մանրամասն հրահանգներ պիտի ունենայ երբ Փարիզ հասնելով ստանայ այնտեղ Վեհ. Կաթողիկոսի ղրկած նոր կոնդակը. առ այժմ կ'երեւի թէ իրեն խորհրդակից պիտի ունենայ Նախորդ պատուիրակութեան անդամները։

(Արմենիա, 12 մայիս)

— Թիֆլիսի «Հորիզոն»ին մէջ կը կարդանք։

Փախստականների քայքայուած տընտեսութիւնների վերականգմանը նպաստող կոմիտէի լիազօր մասնագէտ Ա. Թաղէոսեանը Իգդիրից կոմիտէի նախագահ Ա. Սահակեանի անունով ուղարկել է հետեւեալ հեռագիրը. «Փախստականների վերադարձը շարունակւում է: Անհրաժեշտ է անյետաձգելի օգնութիւն։ Փոխադրեցէք 10,000 րբլ. լծկաններ եւ գործիքներ գնելու համար։ Գնում եմ Ալաշկերտ ղեկավարելու գիւղատնտեսական օգնութիւն հասցնելու գործը։ Դրութեան մասին կը հաղորդեմ։»

Նոյն կոմիտէն իր հրահանգիչ Ս. Տիրատուրեանից ստացել է հետեւեալ հեռագիրը. «Սկսուած են Արծափի, Կոբուլի եւ Մուսունի դաշտային աշխատանքները։ Գնում եմ Դիադին։»

— Թիֆլիզի Ազգային Բիւրօն Դիատինէն ստացեր է հետեւեալ հեռագիրը, որ տրուած է ապրիլ 8|21ին։

«Այսօր առաւօտեան Դիատին հասան 23 տղամարդ, որոնք ազատուել են Արճէշից եւ Սոսկունից. Նրանք պատմում են, որ տեղական հայերը բարձր իշխանութիւնների կարգադրութեամբ ոստիկանութեան կողմից ենթարկուել են ջարդերի ու հրացանազարկութեան։ Թիւրքերը յայտնել են նրանց, որ թիւրքերի ու հայերի միջեւ տեղի են ունեցել ընդհարումներ։ Վանում հայերի կոտորած էր կախուած է Արամ փաշան։ Անհրաժեշտ է որ առաջ հոգալ Վանի վիլայէթից սպասուելիք մեծ քանակութեամբ գաղթականների ապրուստի եւ օգնութեան մասին։»

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵՐ

Տարտանէլի մէջ

ԱՔԻ-ՊԱՊԱԻ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

Լոնտոն, 20 մայիս.— Տարտանէլէն ամսոյս 10ին գրուած թղթակցութիւն մը կ'ըսէ թէ Դաշնակիցները՝ որ ապրիլ 28էն իվեր գործողութիւնները դադրեցուցած էին, յարձակողականի սկսան, նպատակ ունենալով Աքի-պապայի արեւմտեան եւ արեւելեան թեւերը գրաւել: Անգլիական առաջին գիծը կը բաղկանար չորս կանոնաւոր վաշտերէ եւ ծովային խումբէ մը։ Այսոնց ետեւն կը գտնուէին Հնդիկները, եւ Աւստրալիացիք, երկրապահ խումբով մը, որ նոր հասած էր:

Առաջին օրերը, կռիւը մղուեցաւ միմիայն ֆրանսական աջ թեւով, որոնք մէկ մղոնէ աւելի յառաջացան։ Անգլիական ձախ թեւը յառաջացաւ 7ի առաւօտուն, եւ անհետ կրակի մը տակ խրամատներ գրաւեց։ Ֆրանսական ընդհանուր յառաջխաղացում մը, կրթնած անգլիական ծովային խումբի մը, կէս օրէ յետոյ յաջողեցաւ կարեւոր հողաբարձի մը տիրել։ Անգլիացիք հանդարտ մնացին մինչեւ երեկոյեան 5, երբ ձախակողմի հետեւակազօրքը յարատեւօրէն առաջացաւ եւ գրաւեց մացառուտներ եւ ձորեր։

Ժամը 6.10ին, անգլ. ծայրագոյն ձախակողմը, շրջանիկ շարժում մը կատարեց Քիրիթիայի բարձունքին ետին եւ ընդունուեցաւ ռումբերու տեղատարափով մը, ամբողջ ջոկատներ փոշիի եւ հողի ամպերու մէջ կը կորսուէին, բայց վայրկեան մը չի վարանեցան, այլ միշտ առաջ շարժեցան, մինչեւ որ մթութիւնը առաջացումը կասեցուց։

Պատերազմը վերսկսաւ առաւօտեան ժամը 8ին, աւելի սաստկօրէն. զինուորները վճռած էին յաղթանակել։ Կռիւը փոխուեցաւ կատաղի գերկընդխառնումի մը, ձորերու, խրամատներու եւ բըլուրներու համար: Ամբողջ գիծը հետըզհետէ առաջացաւ, մինչեւ որ կարելի եղաւ պաշարել Քիրիթիան։

Կէս օրէ յետոյ, մինչեւ ժամը 3ը քառորդ անցած դադարէ մը յետոյ, ցամաքային եւ ծովային թնդանօթները այնպիսի ահռելի ռմբակոծութեան մը սկսան որ Ֆրանսայէն եկած սպայներ աննախընթաց նկատեցին։ 15 մատն. Լիտիթէ ռումբեր բլուրը ընկղմեցին ծուխի եւ չոգիի ամպերու մէջ: Ամբողջ այս վայրը կը թուէր հրդեհուած եւ ծածկուած ըլլալ դեղին, կանաչ եւ ճերմակ խիտ պատուարով մը, ուրկէ հրաբխային կրակ կը ժայթքէր ամէն անգամ որ ռումբ մը կը պայթէր բարձունքներուն վրայ։ Քառորդ ժամէ մը յետոյ, թնդանօթները լռեցին եւ հետեւակազօրքը առաջացաւ, սուինները վեր, եւ արեւուն տակ փայլատակելով, Քիրիթիա:

Թշնամին պատրաստ կեցած էր եւ կրակի հեղեղ մը թափեց. բայց Նոր-Զելանտացիք, Աւստրալիացիք, Անգլիացիք եւ Ֆրանսացիք վայրկեան մը չի վարանեցան։ Կարգ մը սուինի յուսահատական յարձակումներ կատարուեցան եւ բազմաթիւ խրամատներ առնուեցան, բայց մթութիւնը կռիւը դադրեցուց, Աքիպապան առանց առնուած ըլլալու։

Ռ.

Գահիրէ 22 մայիս (պաշտօնական).— Հետեւեալը ստացուած է Միջերկրականի մեր արշաւման բանակի սպայակոյտէն եւ կը հրատարակուի ի տեղեկութիւն։

Մայիսի 19ին Կէլիպօլուի հարաւային մասին մէջ ֆրանսական ուժերը անգլիական ուժերու հետ գործակցաբար զգալի կերպով յառաջացան եւ իրենց նոր դիրքերուն վրայ ամրացան։

Մեր օդանաւերը Աքպաշը-լիման ցամաք ելնող թրքական օգնական զօրքերուն վրայ ռումբեր նետեցին եւ բաւական մեծ կորուստներ պատճառեցին անոնց։

Ամսոյս 18էն 19ի գիշերը թրքական ուժերը բուռն յարձակումներ գործեցին Աւստրալեան եւ Նոր-Զելանտական զօրագունդերուն վրայ։ Այս յարձակումները ետ մղուեցան՝ թշնամիին համար ծանր կորուստներով։ Այս կորուստները 7000է աւելի են որոնց մէջէն 2000ը մեռեալ։ Մեր կորուստները 500է աւելի չեն։

Աթէնք, 24. — Տարտանէլի մէջ անգլ. բանակը ետ մղեց Լիման Վօն Սանտէրսի հրամանատարութեան տակ գտնուած երկու զօրաբաժիններ։ Անգլ. ընդծովեայ մը Մարմարա մտաւ և ընկղմեց երեք փոխադրանաւ։ 4000 թուրք զինուոր խեղդուեցան։ Հ.

Իտալիա պատերազմի մէջ

Հռոմ, 22 մայիս. — Թագաւորը ընդհանուր զօրահանութեան հրամանագիրը ստորագրեց։ Ռ.

Հռոմ, 22.— Աւստրիա երէկ Իտալիոյ ղրկեց ծանուցագիր մը որով գիտել կուտայ թէ ինք բանակցութեանց շրջանին միշտ պատրաստ եղած է հողային զիջումներ ընելու։ Միւս կողմէ չի ճանչնար Երրեակ Դաշնակցութեան խզումը, զոր գործադրելի կը նկատէ մինչեւ 1920։ Ներկայ կացութեան բոլոր պատասխանատուութիւնը Իտալիոյ վրայ կը թողու։ Ռ.

Հռոմ, 23 մայիս. — Իտալիա պատերազմ հրատարակեց Աւստրիոյ դէմ։ Ռ.

Բարիզ, 24. — Պ. Միլլրան, պատերազմական նախարարը, հաղորդեց Ժէնէրալ Ժոֆրին և Ժէնէրալ Կուրօին որ Իտալիա պատերազմ հրատարակած է Աւստրիոյ դէմ։ Նախարարը կ'աւելցնէ որ Իտալիա, հաւատարիմ իր փառաւոր անցեալին ոտքի կը կանգնի, Դաշնակիցներուն հետ. քաղաքակիրթութեան կռիւը մղելու բարբարոսութեան դէմ։ Հ.

Պալ, 23. — Վօլֆ գործակալութիւնը կը հրատարակէ Գերմանիոյ մէկ պաշտօնական զեկոյցը, յայտարարելով որ հաւատարիմ կը մնայ Աւստրիոյ հետ կնքած դաշնակցութեան, հակառակ երրորդ դաշնակցին ուրացումին։ Հետեւաբար հրաման կուտայ Պ. Պիւլովի, Աւստրիոյ դեսպանին հետ Հռոմէն մեկնելու։ Ռ.

Հռոմ, 23. — Իտալօ-Աւստրիական պատերազմը երկուշաբթի պիտի սկսի։ Հ.

Հռոմ, 22. — Աւստրիական նաւատորմիղը, որ Ալպանիոյ եզերքը կը գտնուէր, Քաթարօ քաշուեցաւ։ Ռ.

Բարիզ, 22.—Վէրօնայէ եկած հեռագիր մը կ'իմացնէ թէ Աւստրիական սահմանագլխի պահակները հրաման ստացած են Թիրօլի ամրացած գիծերուն վրայ քաշուիլ։ Ռ.

Պալ, 22.— Զուիցերիա հաւանեցաւ Իտալացիներուն պաշտպանութիւնը ստանձնել Գերմանիոյ մէջ։ Ադրիականի ծովային բոլոր հաղորդակցութիւնք դադրեցան։ Ռ.

Յունաստան

Աթէնք, 24. — 22ի երեկոյին Յունաց Թագաւորին ջերմը սաստկացաւ։ Նախարարները որոշեցին Պէրլինէն բրոֆ. Քրօսը կանչել։ Պ. Կունարիս Սելանիկ ճամբորդելէ հրաժարեցաւ։ 23ին բժիշկներ թեթեւ բարելաւում մը նշմարեցին։ Ջերմը իջաւ, բազկերակը և շնչառութիւնը գոհացուցիչ են։ Հ.

Արեւելեան ճակատին

ԱՀՌԵԼԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏՆԵՐ

Բեդրոկրատ, 21 մայիս. — Վիսթուլի ձախ եզրը եւ Կալեցիոյ ամբողջ ճակատին վրայ կռիւը կը շարունակուի բուռն կերպով։ Թշնամին կորովի կերպով ետ մղեցինք 4000է աւելի գերի բռնելով:

Բրզէմիսլի շրջանին մէջ թշնամին յաջողեցաւ մէկ քանի խրամատներու տիրանալ:

Շավլիի շրջանին մէջ ընդարձակ ճակատի մը վրայ՝ Գերմանացիներուն մեծ կորուստներ պատճառեցինք։

(ԱՀՐԱՄ)

Բեդրոկրատ, 21 մայիս. —Այս օրերս Սան գետին վրայ տեղի ունեցող ճակատամարտը անտարակոյս Եւրոպայի բոլոր ռազմաբեմերուն վրայ պատահած ճակատամարտներուն ամենէն ահռելին է։

Գերմանացիք վճռած են խիստ բուռըն յարձակում մը կատարել Սանի վրայ դիրք մը ձեռք անցնելու համար։

Ռուսերը հետեւաբար կը դիմադրեն հրանօթի խիստ սաստիկ կրակի մը տակ։

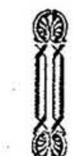
Գերմանացիք, որոնց յարձակումները անլուր սաստկութեամբ տեղի կ'ունենան, նախ խոշոր թնդանօթներով կը ռմբակոծեն որոշեալ դիրք մը եւ անմիջապէս 150,000նոց զօրակոյտներ կը թափեն նոյն կէտին վրայ։

ԽՆԱՑՈՂԱԿԱՆ Տպարան
Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
Imp. Economique - Alex.

ՇԹԱՅՆԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Steins Oriental stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՑՈՑ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈՔՐԻԿ ԱՂՋԿԱՆՑ ՇՐՋԱԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներու, գլխանոցներու, շապիկներու, ճոսեղէններու, ձեռնոցներու, կաշեայ առարկաներու, կօշիկներու, ներմակեղէններու, ճամբորդութեան պիտոյքներու եւ ածելիներու առատ մթերք:

Գիները յոյժ չափաւոր եւ անմրցելի:

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՏԻ

եւ Եգիպտական սիկարէթներու

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԶԱԿԱԶԻԿ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւաւոր են իր Ապունիկմա (Ասող) Ծխախոտները եւ Սիկարէթները

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

ՔԱՐԻՒՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, ՍԻՏԻ ՄԻԹՈՒԱԼԼԻ փողոց թիւ 40

(Աթթարինի մզկիթին դէմը)

Թէլէֆօն թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայթայթէ Աղեքսանդրիոյ եւ Ռամլէի մէջ ՄԱՆԹԱՇԷՖԻ հարազատ ռուսական եւ ամերիկեան բեթրոլը, խիստ չափաւոր գիներով։

Ապրանքները օրը օրին կը յանձնուին ամենայն կանոնաւորութեամբ։

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ։

Տօքթ. ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՄՈՒՍԿԻ, ՇԱՐԱ ՊԷՅՆ ԷԼ ՆԱՀՏԷՅՆ ԹԻՒ 10, ԳԱՀԻՐԷ

ԹԷԼԷՖՕՆ, ԹԻՒ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունի առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ իրիկուան ժամը 7ը։

Ակռաները կը մաքրէ ու կը քաշէ առանց ցաւի։ Ակռաներու համար ոսկիէ, քաուչուքէ կամ Ամերիկեան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տեսակ նիւթերէ քուրօն կը շինէ առանց զսպանակի կամ քիմքի վրայ բան մը դնելու։

Բոլոր գործերը մաքուր եւ խղճի մտօք կը կատարուին։

Մարդ կեանքին մէջ անգամ մը ծախսելով կ'ազատի ակռաներու անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ կ'ապրի։

Գիները խիստ չափաւոր են։ Մասնաւոր ակռայի դեղեր ալ կը գտնուին։

ՓԱՍԹԻԼ ՆԱԼԹԷՐ

(PASTILLES NALTHER)

ՀՐԱՇԱԼԻ ԴԵՂԱՀԱՏԻԿ

Հազի չափ կարեւոր ամէն անձի համար

Ունի՞ք հազ, ունիք թէ փորհարութիւն, ստամոքսի տկարութի՞ւն թէ անմարսողութիւն, ջերմ՞ կը տառապիք թէ անքնութենէ, հարբո՞ւխ ունիք թէ յօդացաւ։

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուիս անպայման։

Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդութիւններու, որոնք մանրամասնուած են յայտագրին մէջ, որ կը գտնուի իւրաքանչիւր տուփի հետ։

Գիներն են շատ աժան	Ե.Դ.
Տփիկը (որ կը պարունակէ 67 հատ)	10
Տուփը (որ կը պարունակէ 3 տփիկ)	20

Թղթատարով առաքման համար պէտք է միասին ղրկել նաեւ երկու ղրշ.։

Ամերիկեան այս դեղահատիկը պատրաստուած է յայտնի բոյսերու եւ արմատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը հաստատուած է բժշկական կաճառներէ։

Անձնապէս փորձուելէ եւ օգտուելէ վերջ միայն ստանձնած է Եգիպտոսի ընդհանուր ներկայացուցչութիւնը՝ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ԹՈՎՄԱՍ, որուն կարելի է դիմել, փոքր, թէ մեծաքանակի համար, անձամբ կամ քարդ փոստալով հեռուէն հասցէին

82, Rue Guinenet Charkas (Boulac)
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՆԷՇԸՆԸԼ ՊԱՆՔ ՕՖ ԷՃԻՊԹ

(National Bank of Egypt)

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	3,000,000
Պահեստի գումար	» »	1,300,000

Կեդրոնատեղի՝ ԳԱՀԻՐԷ — Մասնաճիւղ՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Գործակալութիւններ՝ Ասիութ, Ասուան, Պէնհա, Պէնի-Սուէֆ, Շէպին-էլ Գոմ, Տամանհուր, Մինիէ, Բօռ-Սաիտ, Սուաքիմ, Սոհակ, Թանթա, Զագազիկ, Մուսքի (Գահիրէ), Լուքսոր, Բօռ Սուտան ու Լոնտոն

Կը կատարէ դրամատանց յատուկ բոլոր գործառնութիւնները

ՊԱՆՔՕ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատեալ 1880ին

Դրամագլուխ, 200,000,000 ֆրանք ամբողջապէս վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ — ՀՌՈՄ

Կեդրոնավայրք. — Բարիզ, Ճէնովա, Նաբոլի, Թուրինօ, Ֆիօրէնցա, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Պարսէլօն, Գահիրէ, Մալթա, Ափրիկեան Տրիպոլիս

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Ալպա	Ֆարա Սապ	Բինէրօլօ
Ալպանօ Լացիալէ	Ֆէրմօ	Սիէնա
Արէցցօ	Ֆօսանօ	Սուպիաքօ
Ավէցցանօ	Ֆրասքաթի	Թարրակօնէ
Պէնղազի	Ֆրօսինօնէ	Թիվօլի
Պրաչչիանօ	Լուքքա	Թօրրէ Անունձիաթա
Մօնթէ Քաթինի	Մօնտօվի	Վէլլէթրի
Գանէլլի	Մօնպալանշ	Վիարէճճիօ
Գասթէ Նուօվօ	Օրպէթէլլօ	Վիթէրպօ
Գօրնէթօ Թարքուինօ	Օրվիէթօ	
Տէրնա	Բալէսթրինա	

ՊԱՆՔՕ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'զբաղի ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արժեթղթերու վրայ աւանս, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն վրայ փոխգիր, չէք եւ «լէթրը տը քրէտի», հեռագրաւ վճարումներ, Եգիպտոսի եւ Եւրոպայի վրայ պարտամուրհակներու գանձում, կտրօններու եւ վիճակահանութենէ շահուած պարգեւներու գանձում, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի մէջ պօրսայի հրամաններու գործադրութիւն, Արժեթղթերու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ աւանսի գործողութիւն:

ՊԱՆՔՕ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուզուած ատեն կամ որոշ պայմանաժամով վճարելի:

ՊԱՆՔՕ ՏԻ ՌՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մօնթէքաթինիի համբաւաւոր ջերմուկները, ուր ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուին յաճախորդներուն:

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

Մասնաճիւղ Աղեքսանդրիոյ — 9 Ֆրանք փողոց

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՀՐԱՇԱԼԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ

Հրատարակուած *1914*ին, Կ. Պոլսոյ մէջ: Գին *10* ղրշ. - դիմել, սակաւաթիւ օրինակներու համար, ԱՐԵՒի խմբագրատունը:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՍԱՊԱՀ ԳԻՒԼԵԱՆ

Ամէն Հայու համար կենսական եւ արդիական խնդրոյն մասին յոյժ շահեկան տեսութիւն մը։

ՓՆՏՌԵԼ ԲՈԼՈՐ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՔՈՎ:

Գին 5 ղրշ. ողջ

ԱՆԴՐԷԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԻՉ-ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Րիւ Սէսօսթրիս, 1 (Յունաց Ավէրօֆ աղջկանց վարժարանին ետեւ)

18 տարիէ ի վեր Աղեքսանդրիա հաստատուած եմ։ Ներկի, զարդանկարի, նշանատախտակի [Թապէլա], իւղանկար պատկերներու եւ լուսանկարչական ֆոներու վերաբերեալ կատարած աշխատութիւններովս գոհ թողուցած եմ Եւրոպացի յաճախորդներս։ Գիներս՝ միշտ Արաբներէն սուղ, իսկ Եւրոպացի արհեստակիցներէս աժան են։